

Ten dělá to, a ten zas tohle

Jde o variabilní materiál, který lze realizovat komplexně nebo vybrat jen některé z jeho částí. Je možné jej realizovat např. v průběhu celého školního roku (každý měsíc jednu aktivitu).

I v případě, že je realizováno jen několik aktivit, je dobré poukazovat na návaznost aktivit, které umožní žákům poznat různé aspekty jednotlivých povolání i poukázat na komplexnost kariérového rozhodování.

V průběhu všech aktivit si žáci výstupy zapisují, fotí, zaznamenávají jimi zvolenou formou. Žákům můžete dát k dispozici předem připravený pracovní sešit, v němž bude prostor pro zápisky, obrázky, reflexi. V celém průběhu je jim k případným konzultacím k dispozici poradce/pedagog. Konkrétní způsob uchopení jednotlivých aktivit je především na žácích, podporujeme je v jejich rozhodování, v řešení úloh dle jejich preferencí.

Návrh aktivit:

1. Žáci si vyberou povolání, o kterém by se chtěly dozvědět více. Nejdříve zaznamenají vše, co o daném povolání ví nebo jak si ho představují. Poznámky si mohou zapisovat, malovat, vytvářet koláže.
  - a. Tip: Děti mohou pracovat jen na základě svých představ a znalostí nebo mít k dispozici šablonu se základními otázkami (např. typický pracovní den, potřebné vzdělání, výše platu, apod.).
  - b. Varianta: Děti si povolání losují, což jim umožní seznámit se i s takovými profesemi, které jsou mimo jejich okruh zájmů.
  - c. Varianta: Děti mohou pracovat ve dvojicích nebo v malých týmech, např. podle svých zájmů.
2. Žáci se pokusí zjistit o daném povolání co nejvíce informací. Pedagog jim může poskytnout tipy, kde mohou informace zjišťovat, např. zeptat se svých rodičů, prarodičů, co o daném povolání ví; najít knihu o dané oblasti; vyhledat na internetu; navštívit technické jarmarky; dny řemesel; veletrhy práce a vzdělávání aj.
  - a. Tip: Lze stanovit minimální počet nových poznatků, které má žák získat, např. s ohledem na věk, příp. spolu s žáky definovat základní škálu otázek, na které je třeba získat odpovědi. (viz také Tip u bodu 1)
3. Namalují obrázek "svého" povolání, jak vypadá jejich den, v jakém prostředí působí, jaké využívají pomůcky, s kým se setkávají, apod.
4. S rodiči, sourozenci apod. zkusí děti navštívit místo, kde daný člověk pracuje, nebo které je tomu povolání blízké (např. potápeč - akvárium, zoo; herec - divadlo; astronaut - hvězdárnu).
  - a. Tip: Vhodné je příp. domluvit volné vstupy pro žáky ze sociálně slabých rodin.
5. Žáci si vytvoří mapu, na jaká místa je dané povolání navázané. Způsob uchopení je hlavně na žácích. Může jít o mapu regionu, státu nebo světa, např. řidič - kde bylo vyrobeno auto, s kterým jezdí, odkud a kam vozí lidi/produkty; kadeřník - kde hledá

- inspiraci, odkud nakupuje produkty; řemeslník - v jakém regionu působí, odkud jsou produkty, které využívá; apod.
6. Podle věku žáků si vyzkouší nějakou činnost, která se v dané profesi dělá. Např. zdravotní sestra - změřit teplotu; řidič - naučit se některé dopravní značky; popelář - třídit / sbírat odpadky, apod.
    - a. Tip: Průběh činnosti žáci reflektují: Bavila je? Co jim šlo? Co na ní bylo obtížné? Apod.
    - b. Reflexi můžeme doplnit uvažováním o komplexnosti úkolů, o kontextu, např. při měření teploty musím také komunikovat s pacientem; při třídění odpadků musím brát v potaz bezpečnost svoji i životního prostředí, apod.
  7. Žáci ve skupinkách diskutují, jak se daná profese vyvíjela v historii. Existovala i v minulosti? Jak se proměňovala její prestiž a ohodnocení? Jak se měnila náplň práce a využívané pomůcky?
    - a. Tip: Skupinky lze vytvářet podle podobných profesí nebo naopak vybrané profese ve skupince různě namíchat a vždy tak získat komplexnější obrázek o světě práce v dané historické etapě.
  8. Jeden den si vytvoří kostým nebo přijdou oblečení v tom, co se v daném povolání nosí.
    - a. Varianta: Děti mohou ve skupinkách vymyslet a sehrát scénku, ve které se uplatní povolání, která si vybrali.
  9. Společně s rodiči mohou vyhledat a kontaktovat někoho, kdo dané povolání dělá, jít dané pracoviště navštívit, popovídat si s daným člověkem.
    - a. Tip: Žáci se na setkání s člověkem vykonávajícím jimi vybrané povolání připraví – zamyslí se nad otázkami, které by je zajímaly. Příp. lze strukturu otázek vytvořit společně ve skupině/třídě.
    - b. Tip: Žáci a rodiče mohou potřebovat podporu při hledání vhodných kontaktů. K tomu lze využít síť školy, např. kontaktovat rodiče ochotné představit dětem své povolání a vytvořit jejich databázi.
    - c. Tip: V rámci reflexe je možné porovnat různé kariérní dráhy vedoucí ke stejnému povolání. Poukázat na to, že není jedna správná kariérní dráha k dané profesi, ale že se o našem směřování rozhodujeme celý život.
  10. Na závěr své zkušenosti z aktivity „Ten dělá to a ten zas tohle“ navzájem sdílejí, co se o povolání dozvěděli, ale i co pro ně bylo nejzábavnější, nejtěžší, co je překvapilo apod. Sdílení může probíhat např. i s rodiči v rámci třídních schůzek nebo v rámci dne zvláště věnované této aktivitě, kterého se mohou účastnit i žáci z nižších ročníků, pozvat mohou děti i lidi, s kterými vedli rozhovory. Žáci mohou své zkušenosti z projektu představit formou prezentace, posteru, videa, jejich záznamy mohou být umístěny na webu školy nebo na jiném portále.
    - a. Tip: Závěr celé aktivity je dobré doplnit reflexí, co si z ní žáci odnesli, vzhledem k vybranému povolání, ale i vzhledem ke kariérnímu rozhodování obecně.

